

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/17, 129/2021, 92/2023 - даље: Закон) и члана ____ Статута, Школски одбор основне школе "Илија Бирчанин" из Земуна, Браће Крњешевац 2, на првој редовној седници од 11.9.2024. године, донео је

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ "ИЛИЈА БИРЧАНИН" З Е М У Н

Члан 1

Овим правилником уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

ПРАВА УЧЕНИКА

Уписом у Школу ученик преузима права и обавезе у чијем остваривању не сме да угрожава друге. Ученици су међусобно и лично одговорни за савесно извршавање дужности и обавеза ученика.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним меународним уговорима и законима који уређују ову област а Школа је дужна да обезбеди њихово остваривање а нарочито право на:

- 1) Квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из члана 7. и 8. Закона.
- 2) Уважавање личности
- 3) Подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију
- 4) Заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

- 5) Благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање
- 6) Информације о правима и обавезама
- 7) Учествовање у раду органа Школе у складу са Засконом и посебним правилницима
- 8) Слободу удруживања у различите групе, клубове и Ученички парламент
- 9) Јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит
- 10) Заштиту и правично поступање Школе према ученику

Члан 2

ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
- 7) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија.
- 8) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 9) стара се о личној уредности и пристојном изледу
- 10) доноси прибор за рад, уџбенике, опрему и друга средства неопходна за рад на часовима
- 11) да се не понаша недолично према наставницима, другим радницима школе, ученицима и родитељима ученика у Школи и ван ње

12) уредно обавештава родитеље и другог законског заступника о свом учењу, владању и оценама, порукама од одељењског старешине

ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИКОМ

Члан 3

Према ученику који не поштује односно повређује правила понашања установе, или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно према ученику који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа ће, уз учешће родитеља односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима у оквиру одељенске заједнице, одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је неопходно сарађиваће и са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 4

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене статутом Школе.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године;
- 2) ометање рада у одељењу;
- 3) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленима у Школи;
- 4) изазивање нереди у просторијама Школе и школском дворишту;
- 5) непоштовање одлука надлежних органа Школе;
- 6) необавештавање родитеља, односно другог законског заступника ученика о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника;
- 7) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у Школи;

- 8) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
- 9) неоправдано кашњавање на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 10) нарушавање естетског изгледа Школе и школског дворишта;
- 11) недолажење на часове додатне и допунске наставе пет или више часова;
- 12) неспремност за почетак наставе (ако се после звона не налази на свом месту спреман за почетак наставе);
- 13) раније напуштање часа и других активности у школи;
- 14) злоупотреба лекарског оправдања;
- 15) кад у својству редара не пријави оштећење школске или личне имовине наставнику, спремачици или домару школе или не даје тачне информације наставницима о отсутним ученицима пре почетка часа...);
- 16) коришћење мобилног телефона или других средстава комуникације којима се ремети рад на часу;
- 17) неуредна, непримерена лична хигијена;
- 18) улажење у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 19) поседовање, давање другом ученику и употреба електронских цигарета (са или без никотина) у школи и школском дворишту;
- 20) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у Школи;
- 21) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- 1) **опомена одељењском старешине;**
- 2) **укор одељенског старешине;**
- 3) **укор одељенског већа**, на основу изјашњавања наставника који изводе наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе. опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина.

Опомена одељењског старешине изриче се за:

-лакше повреде обавезе

- неоправдано изостајање из школе са часова наставе и других облика образовно васпитног рада од 6 до 8 часова

Опомена се изриче пред одељењском заједницом и евидентира у педагошку документацију одељењског старешине.

Укор одељењског старешине изриче се за:

-лакшу повреду обавеза, односно поновљену лакшу повреду за коју је изречена опомена одељењског старешине

- неоправдано изостајање из школе са часова наставе и других облика образовно васпитног рада од 9 до 17 часова,

Укор одељењског старешине се изриче пред одељењском заједницом и евидентира у педагошку документацију одељењског старешине.

Укор одељењског већа изриче се за

-лакшу повреду обавеза,

-лакшу повреду обавеза у случају кад је већ изречена опомена или укор одељењског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика

- неоправдано изостајање из школе са часова наставе и других облика образовно васпитног рада од 18 до 25 часова,

Укор одељењског већа изриче Одељењско веће на предлог одељењског старешине или Тима за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања, изречена мера се уноси у педагошку документацију одељењског старешине.

Услов за изрицање васпитне мере је претходно предузимање активности појачаног васпитног рада са учеником.

Одељењски старешина је дужан да води рачуна о поступности у изрицању мера из претходног става.

Одељењски старешина је дужан да о неоправданом изостајању ученика са наставе као и чињењу лакших, тежих обавеза ученика и повреда забрана обавести родитеља односно другог законског заступника без одлагања.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 5

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, алкохола, дрога и никотинских производа
- 5) уношење у Школу или другу организацију оружја пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврху преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештења родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тач. 8) и 9) овог члана је обавезна поступност у изрицању мера.

Члан 6

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

1) укор директора;

2) укор наставничког већа.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се ученику у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Упоредо са изрицањем ових мера ученику школа одређује и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у просторијама или ван просторија школе, под надзором наставника, односно стручног срадника. Друштвено користан и хуманитарни рад се одређује ученику зависно од тежине повреде обавезе, психофизичке и здравствене способности ученика, узраста и других параметара, и о томе одмах обавештава родитељ/други законски заступник ученика.

Када повреду обавезе, односно повреду забране учини малолетан ученик, школа одмах, или најкасније наредног дана од учињене повреде обавештава родитеља/другог законског заступника ученика.

ПОВРЕДЕ ЗАБРАНЕ УЧЕНИКА И ВАСПИТНО ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 7

У установи су забрањене дискриминација и дискриминаторно поступање, којим се на посредан или непосредан, отворен или прикривен начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а која се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовинском стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Члан 8

У установи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Под физичким насиљем сматра се физичко кажњавање ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивање ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо-комуникационих технологија, која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику и одраслом, ученика и одраслог према запосленом, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом, запосленог према родитељу односно другом законском заступнику, ученика и одраслог према другом ученику или одраслом, којим се вређе углед, част или достојанство.

У установи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора установе у те сврхе.

Члан 9

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 10.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110–112. овог закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110–112. овог закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110–112. овог закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) овог закона, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Изузетно од става 8. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) овог закона и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) овог закона и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 11. овог члана.

Током удаљења ученика из става 11. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 11. овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико у току трајања васпитно-дисциплинског поступка родитељ, односно други законски заступник, поднесе захтев да се ученик испише из школе, школа ће донети решење којим се издавање исписнице одлаже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

На решење из става 17. овог члана ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну, односно средњу школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Ближе услове, начин, садржај, дужину, место и време обављања и друга питања од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 9. овог члана прописује министар.

Члан 11.

Закључак садржи податке о ученику против кога треба да се покрене поступак (име и презиме ученика, одељење и разред) , опис теже повреде ученика, време, место и начин извршења и доказе, датум, место, време одржавања усмене расправе.

Закључак треба да садржи и обавезу да се ученик саслуша у присуству родитеља, односно другог законског заступника, да се тражи писана изјава, извођење других доказа.

Закључак се доставља ученику, тј. родитељу односно другом законском заступнику ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима.

Поступак води директор Школе уз присуство одељењског старешине или другог наставника, стручног сарадника (педагога или психолога).

Током саслушања води се записник који потписују сви присутни. Малолетни ученик саслушава се у присуству родитеља, односно другог законског заступника.

Након прикупљених свих релевантних доказа, ученик који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране даје усмену изјаву у присуству родитеља, читају се изјаве сведока, и он о тим изјавама треба да се изјавама треба да се изјасни, а ако је то неопходно да се суочи са сведоцима.

Члан 12.

У поступку утврђивања одговорности ученика потребно је водити рачуна о разлозима који искључују постојање повреде обавезе или повреде забране: радња извршена у нужној одбрани или крајњој нужди као и о разлозима који искључују кривицу.

Приликом одлучивања директор ће имати у виду : тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере и правна заштита ученика

Члан 13.

За повреду обавезе, односно забране прописане овим законом, могу да се изрекну мере, и то:

1) за лакшу повреду обавеза ученика, васпитна мера – опомена, укор одељењског старешине или укор одељењског већа, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе;

2) за тежу повреду обавеза ученика, васпитно-дисциплинска мера – укор директора и укор наставничког већа, **уколико друге изречене мере и активности не доводе до побољшања у понашању ученика**

3) за учињену повреду забране из чл. 110–112. закона, васпитно-дисциплинска мера:

(1) укор директора или укор наставничког већа;

(2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника;

Изузетно од става 1. овог члана, за теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач.

4) и 5) овог закона, ученику основне школе се може изрећи васпитно-дисциплинска мера – премештај у другу основну школу.

Када се ученику изрекне мера искључење из школе, школа је дужна да о томе обавести надлежни центар за социјални рад, како би предузели мере из своје надлежности.

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе из става 1. тачка 1) овог члана, без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. овог закона.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110–112. овог закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Мера из **става 1. тач. 2) и 3) и става 2.*** овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности **и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.**

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. овог закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 110–112. овог закона, школа одмах, а најкасније наредног радног дана **од дана сазнања** обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110–112. овог закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из **става 12.** овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из средње школе или школе са домом, ученик, родитељ, односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору.

Премештај ученика- изрече се ученицима од петог до осмог разреда, за тежу повреду обавезе ученика односно повреду забране, поновљену повреду обавезе ученика или повреду забране, на основу одлуке Наставничког већа а уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештење родитеља, односно другог законског заступника.

Ако је ученику већ једном изречена васпитно-дисциплинска мера, укор директора односно укор Наставничког већа, а мера није позитивно утицала на ученика да своје понашање доведе у склад са утврђеним обавезама, па се промена школске средине указује као нужно и једино могуће решење, ученик од петог до осмог разреда може бити премештен у другу основну школу. Директор школе доноси решење о премештају ученика.

У интересу ученика, одељењско веће, на предлог стручне службе, уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника, може донети одлуку да ученика премести из једног у друго одељење у оквиру школе.

Члан 14

Упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере школа ученику одређује и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада који се одвија у просторијама или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Школа одређује ученику друштвено-корисни, односно хуманитарни рад у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика и о томе је дужна одмах да обавести родитеља односно другог законског заступника.

У случају изрицања мере ученику који похађа наставу по ИОП-у узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Активности хуманитарног и друштвено-корисног рада се организују у групи, одељењу, разреду, односно класи школе, у другој установи, самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручног сарадника.

Члан 15

Код изречених васпитних мера **за учињене лакше повреде обавезе ученика** активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада могу бити:

продужење обавезе редара; писање рада са темом везаном за повреду обавезе; израда паноа везаног за одређену тему; брига о простору у коме бораве ученици; помоћ у продуженом боравку; помоћ наставнику; помоћ дежурном наставнику; помоћ стручном сараднику; помоћ у административним пословима; помоћ школским тимовима; организовање хуманитарне акције; помоћ домару; помоћ техничком особљу; учешће о организовању предавања спољних сарадника; помоћ у трпезарији; помоћ наставницима у ваннаставним активностима; уређење дворишта; учешће у организовању културних, спортских и других активности у школи; израда флајера, стрипова и сл. о небезбедном понашању и др.

Члан 16

При изрицању васпитно-дисциплинских мера ученику **за теже повреде обавеза** могуће су следеће активности друштвено-корисног и хуманитарног рада: укључивање у припрему материјала и израду летописа или часописа школе, приказ о значају евиденција и јавних исправа (ако су повреде везане за евиденције, јавне исправе); презентације везане за чување имовине школе, имовине других и личне имовине; брига о простору у коме се борави, помоћ у одржавању школе (код повреда обавеза везаних за уништење или крађу имовине); помоћ у изради брошура и материјала за рад и учешће у предавањима у вези са темама које су везане за систем вредности који желимо да ученик промени (код повреда обавеза у вези са уношењем и коришћењем разних средстава - пиротехничких, коришћења психоактивних супстанци, алкохола и сл); помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на теме у вези са повредом; помоћ наставнику, дежурном наставнику, домару, помоћном особљу, помоћ запосленима на одржавању хигијене, помоћ наставнику у продуженом боравку, помоћ у извођењу презентација везаних за теме заштите личних података на интернету; помоћ наставнику или стручном сараднику на прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему и др.

Члан 17

Могуће активности везане за повреде забране и изречене васпитно-дисциплинске мере ученику из разлога повреда забране (забрана насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације и понашања којима се вређа част, углед, достојанство) су следеће: организовање предавања на тему људских права и права детета; организовање предавања за ученике на теме везана за грађанска права, обавезе и одговорности; организовање предавања за родитеље везана за грађанска права, обавезе и одговорности; учествовање у организовању хуманитарне акције за помоћ угроженима; подршка-помоћ педагошком асистенту или личном пратиоцу у пружању подршке ученицима.

Начин евидентирања и праћења друштвено-корисног односно хуманитарног рада

Члан 18

Одељески старешина уз подршку члана одељењског већа или педагога врши евиденцију о току спровођења активности од момента доношења одлуке о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду односно доношења решења о изреченој васпитно-дисциплинској мери чији је саставни део изрека о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, на следећи начин:

- Отвара евиденциони картон о току спровођења активности друштвено-корисног и хуманитарног рада,
- У картону уписује датум доношења одлуке односно решења и ко ју је донео,
- Име и презиме ученика на кога се односе утврђене активности,
- Име и презиме родитеља, односно законског заступника ученика на кога се односе утврђене активности, одговорног за активно учествовање у остваривању плана активности као и одговорног у случају да ученик одбије да остварује друштвено-корисни, односно хуманитарни рад,
- Име и презиме члана одељењског већа односно педагога задуженог за праћење тока спровођења активности односно име и презиме одељењског старешине ако самостално прати исте активности,
- Назив, место и време планираних активности из одлуке, односно решења,
- Начин праћења спровођења активности које одељењски старешина спроводи самостално или уз подршку члана одељењског већа или педагога,

- Уписује датуме и временски период извршених активности од стране ученика,
- Уписује датуме обављених разговора са педагогом и родитељем, односно законским заступником ученика као и садржину односно активности учешћа родитеља у спровођењу плана активности,
- Констатује одбијање ученика да остварује друштвено-корисни, односно хуманитарни рад,
- Констатује одбијање родитеља, односно законског заступника ученика да учествује у остваривању плана активности или да не предузима довољно активности у случају када ученик одбије да остварује друштвено-корисни, односно хуманитарни рад,
- Предлаже мере директору школе за покретање прекршајног односно кривичног поступка према родитељу односно законском заступнику ученика и доставља му податке неопходне за покретање тих поступака (разлоге, тј. чињенице за покретање поступка, име, презиме, адресу и сл.),
- Констатује успешност или неуспешност спроведених активности друштвено-корисног и хуманитарног рада,
- Констатује датум сачињавања, односно предаје надлежном органу,
- Предлаже одељењском већу смањење оцене из владања.

Извештавање о ефектима друштвено-корисног односно хуманитарног рада

Члан 19

Извештај о ефектима спроведених активности друштвено-корисног и хуманитарног рада који одељењски старешина доставља надлежном органу може бити сачињен на један од два могућа начина:

- Доставом евиденционог картона са свим елементима прописаним чланом 10д овог Правилника, или
- Доставом извештаја који садржи констатацију успешно односно неуспешно спровођење активности друштвено-корисног и хуманитарног рада и разлоге за констатовање утврђеног стања.

Оцењивање владања ученика

Члан 20

Владање ученика првог разреда основног образовања и васпитања оцењује се у току и на крају првог и другог полугодишта описном оценом која не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Оцена из владања из става 9. овог члана јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), и утиче на општи успех ученика.

Ученик се оцењује најмање два пута у полугодишту из владања.

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у активностима изван наставе у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе).

На оцену из владања не утичу оцене из обавезног предмета.

Закључну оцену из владања на предлог одељењског старешине утврђује Одељењско веће.

СМАЊЕЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 21

Оцена из владања може се смањити ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера, а може се смањити и због понашања за које је ученику изречена васпитна мера.

За учињену лакшу повреду обавезе када се ученику изриче васпитна мера укора одељенског већа може се смањити оцена из владања на основу одлуке одељенског већа, при чему се цене све околности везане за повреду обавезе, као што су тежина повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст и друге околности од утицаја.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора, укора наставничког већа, премештаја ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, надлежни орган може смањити оцену из владања ученику, ценећи у сваком конкретном случају степен одговорности ученика и друге релевантне околности наведене у ставу 2. овог члана.

Члан 22

Неоправдано изостајање ученика са наставе до 25 часова у току школске године представља лакшу повреду обавезе, за коју се ученику изриче васпитна мера, а може се и смањити оцена из владања у зависности од релевантних околности које се цене у сваком конкретном случају.

Неоправдано изостајање ученика са наставе више од 25 часова представља тежу повреду обавезе, за коју се ученику смањује оцена из владања и изриче васпитно-дисциплинска мера, уз поштовање принципа поступности у изрицању мера.

Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 9 до 25 часова, изриче се васпитно-дисциплинска мера и смањује оцена из владања. Оцену из владања утврђује орган који је изрекао васпитно-дисциплинску меру, ценећи релевантне околности у сваком појединачном случају.

Оцена из владања ученику се може смањити и због других тежих повреда обавеза и за повреде забране прописане Законом. При доношењу одлуке о оцини из владања цениће се сви параметри наведени у члану 14. став 2. овог правилника.

Закључну оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају полугодишта када ученик покаже позитивне промене у свом понашању, прихвата одговорност за своје поступке или је до позитивних промена у понашању дошло кроз појачан васпитни рад са учеником после изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 23

Ученик, родитељ одосно други законски заступник ученика, на изречену васпитно-дисциплинску меру за учињену тежу повреду обавезе или повреду забране може уложити жалбу школском одбору - у року од осам дана од дана достављања решења којим се утврђује одговорност ученика и изриче мера.

О жалби школски одбор одлучује у року од 15 дана од дана достављања жалбе и жалба одлаже извршење решења.

Решавајући по жалби Школски одбор може:

1. **Закључком да одбаци жалбу** ако је недопуштена, неблагоприятна или изјављена од неовлашћеног лица.
2. **Решењем одбије жалбу као неосновану**, ако утврди да је поступак доношења решења правилно спроведен, односно у складу са законом.
3. **Решењем поништи првостепено решење и врати предмет првостепеном органу на поновни поступак**, ако утврди да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, или је дошло до грешке у поступку која је утицала на изреку решења, или је изрека нејасна и противречна образложењу.

Члан 24

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Одговорност ученика

Члан 25

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. овог закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад из става 1. овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. овог закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 26

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор и чији је члан и одељенски старешина.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника ученика материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика може изјавити жалбу школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 27

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе., односно 24.9.2024.

Истакнуто на огласној табли школе 16.9.2024.

У Београду, дана 12.9.2024. године

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Симоновић
Татјана